

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

19 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Eremciuc Ghenadie și Roic-Botezatu Lilia,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Cotea Svetlana în interesele condamnatului Moldovanu Nicolae, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 aprilie 2023, în cauza penală în privința lui

Moldovanu Nicolae XXXXX, născut
la XXXXX, domiciliat în XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 23.06.2021 – 02.02.2023;
2. Instanța de recurs: 06.03.2023 – 20.04.2023;
3. Instanța de recurs în anulare: 19.07.2023 – 19.06.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 02 februarie 2023, **Moldovanu Nicolae XXXXX** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de **200 (două sute) ore**, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a admis demersul acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată și s-a dispus încasarea din contul lui Moldovanu Nicolae în beneficiul statului cheltuieli judiciare în mărime de 23,24 lei, suportate în legătură cu utilizarea aparatului „Drager 8510 RO” pentru determinarea gradului de ebrietate.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a se pronunța, prima instanță a stabilit *în fapt* că, Moldovanu Nicolae, la data de 05.06.2021, aproximativ la orele 22:00, deținând permisul de conducere nr. XXXXX, valabil pentru categoriile de vehicule admise „A” și B”, acționând intenționat, conștientizând caracterul social-periculos al acțiunilor de conducere a mijlocului de transport în stare de

ebrietate, încălcând prevederile punctului 14 subpunctul a) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, potrivit căruia *Conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere*, a urcat la volanul tractorului de model „MTZ-892”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, cu care s-a deplasat pe drumurile publice, prin satul Cucoara, raionul Cahul, în urma cărui fapt a fost oprit și supus testării alcoolscopice, fiind stabilită o concentrație a vaporilor de alcool, în aerul expirat de 0,52 mg/l, care conform art. 134¹² Cod penal, corespunde stării de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Acțiunile inculpatului, *în drept*, au fost încadrate juridic în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, adică *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat*.

2. Nefiind de acord cu sentința primei instanței, **avocatul avocatul Cotea Svetlana în numele inculpatului Moldovanu Nicolae**, a contestat-o cu recurs, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea achitării inculpatului Moldovanu Nicolae, din motivul lipsei faptului infracțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, prima instanță la pronunțarea soluției adoptate pe caz, a luat în considerație doar probele administrate de către acuzatorul de stat, lăsând fără apreciere argumentele inculpatului potrivit cărora a fost ignorată procedura testării gradului de alcoolemie în aerul expirat în privința lui Moldovanu Nicolae, nefiind prezentate imaginile video cu reproducerea procedurii de testare a acestuia, ceea ce prezumă existența unor dubii rezonabile referitor la corectitudinea petrecerii testării alcoolscopice.

Totodată, s-a menționat că instanța nu a ținut cont de faptul că examinarea medico-legală se efectuează nu doar în scopul stabilirii stării de ebrietate, dar și gradului și naturii ei, deoarece gradul stării de ebrietate stă la baza delimitării cazurilor de răspundere în general, de la cea contravențională la cea penală.

În opinia sa, prima instanță, în sentința pronunțată, doar a reprodus mijloacele de probă administrate de către partea acuzării, fără a efectua o analiză detaliată a acestora, așa precum prevede legislația procesual-penală în vigoare. Mai mult, poziția apărării a fost ignorată de către instanță, ceea ce indică asupra unei atitudini părtinitoare a instanței de judecată.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 aprilie 2023, recursul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de recurs a notat că prima instanță a respectat toate prevederile procesuale la examinarea cauzei penale, la pronunțarea sentinței corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept ce corespund probelor din dosar, just a făcut concluzia că fapta penală reținută în culpa inculpatului Moldovanu Nicolae a avut loc și a fost săvârșită de către inculpat, încadrând corect acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, după indicii *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat*.

Totodată, instanța de recurs statuând asupra cerințelor părții apărării din cererea de recurs și la solicitarea procurorului, a verificat suplimentar probele administrate în prima instanță, care au fost puse la baza sentinței de condamnare emisă în privința inculpatului Moldovanu Nicolae, după cum urmează:

- *martorul Marin Dinu*, care fiind audiat în ședința instanței de fond a comunicat că la 05.06.2021, fiind implicat în serviciu, între orele 22-23:00, a primit un apel telefonic de la colegul său Buneanu Ion, precum că în s. Cucoara, r. Cahul, în câmp a fost stopat mijlocul de transport de model „MTZ” și din discuții cu conducătorul auto Moldovanu Nicolae, s-a simțit miros de alcool. Deplasându-se la fața locului, Moldovanu Nicolae a recunoscut că a consumat bere înainte de a urca la volan, ca urmare fiindu-i propus să treacă testarea alcooloscopică cu aparatul „Drager 6820”, acesta a fost de acord. În urma testării s-a stabilit rezultatul de 0,52 mg/l. Nu ține minte exact dacă anume el l-a testat pe Moldovanu Nicolae, dar era prezent. Lui Moldovanu Nicolae i s-a făcut cunoștință cu aparatul Drager și cu modul de folosire a acestuia, apoi i s-a înmânat muștiucul sigilat și apoi a avut loc procedura de testare Moldovanu Nicolae a desfăcut singur muștiucul și l-a introdus personal în aparatul Drager, după care a suflat în acesta. Procedura de testare a fost efectuată în conformitate cu legislația în vigoare (f.d. 156);

- *martorul Buneanu Ion*, care fiind audiat în ședința instanței de fond a declarat că la 05.06.2021, în jurul orelor 22-23:00, deplasându-se cu colegul său de serviciu Sulac Dmitri în s. Cucoara, au stopat mijlocul de transport de model „MTZ” la volanul căruia se afla Moldovanu Nicolae și din discuții cu acesta a simțit miros de alcool. Moldovanu Nicolae a comunicat că a consumat o bere. Fiindu-i propus să treacă testarea alcooloscopică Moldovanu Nicolae a fost de acord. L-au telefonat pe colegul de serviciu Dinu Marin ca să vină cu aparatul Drager. Dinu Marin l-a testat pe Moldovanu Nicolae. La momentul stopării avea calitate de subofițer superior al serviciu de patrulare, grad agent. În atribuțiile sale intra reacționarea operativă și de a stopa mijloacele de transport. Dreptul de a testa îl deține, a studiat și deține certificatul. A asistat la testarea lui Moldovanu Nicolae.

În urma testării s-a stabilit rezultatul de 0,52 mg/l. Moldovanu Nicolae a fost stopat în s. Cucoara pe un drum cu prundiș în apropiere nu erau case de locuit. Moldovanu Vladimir a fost testat între ora 22-23:00. Moldovanu Nicolae a comunicat că a consumat o bere la amiază. I s-a înmânat lui Moldovanu Nicolae fiola sigilată. S-a înregistrat video momentul testării. Moldovanu Nicolae a deschis pachetul cu fiola. Nu se admite să fie supus testării cu o fiolă desigilată (f.d. 157);

- *martorul Sulac Dmitri*, care fiind audiat în ședința instanței de fond a declarat instanței de judecată că la 05.06.2021, la ora 22:00 era implicat în serviciu cu colegul de serviciu Buneanu Ion, în r. Cahul, s. Cucoara, când au observat un mijloc de transport de model „MTZ”, pe care l-au stopat, la volanul căruia se afla o persoană de gen masculin, din discuția cu acesta a simțit un miros puternic de alcool. I s-a propus să treacă testarea alcooloscopică la care l-a telefonat pe colegul de serviciu Dinu Marin ca să vină cu aparatul Drager, care și l-a testat pe conducător. Conducătorul mijlocului de transport a fost de acord cu rezultatul final fiind 0,52 mg/l. Conducătorul a fost de acord și cu rezultatul testării. Acesta a menționat că a consumat băuturi alcoolice. Cazul dat a fost înregistrat la poliție și a fost stabilită identitatea conducătorului. A mai declarat că activează în funcția de subofițer superior al serviciul supraveghere și transport rutier și accidente rutiere. În atribuțiile sale intră documentarea stării de ebrietate a persoanelor. Nu l-a testat el pe Moldovanu Nicolae, deoarece că nu dețineau cu ei la acel moment aparatul de testare. Deține certificatul pentru a testa starea de ebrietate. Moldovanu Nicolae a comunicat că a consumat bere, dar nu i-a explicat când a consumat și cât a consumat. A fost prezent la momentul testării conducătorului. Nu țin minte toată procedura de testare a conducătorului (f.d. 158);

- *martorul Boisteanu Nicolae*, care fiind audiat în ședința instanței de fond a declarat că

îi este cunoscut Moldovanu Nicolae, sunt vecini cu fermele în satul Cucoara. Fapta dată, posibil s-a întâmplat în sezonul de presat baloți, începând cu luna mai până în luna august. A declarat că s-a apropiat de ferma lui Moldovanu Nicolae, l-a strigat pe Moldovanu Nicolae și s-au înțeles să se ducă la presat baloți. Totodată, s-au înțeles să se întâlnească în baltă. Mai târziu, l-a telefonat pe Moldovanu Nicolae să se pornească. Moldovanu Nicolae, s-a urcat în tractor și s-a deplasat spre ferma sa în jur de 300 metri. În timp ce îl aștepta s-a apropiat de el un echipaj de poliție, le-a prezentat buletinul de identitate și apoi au plecat. După, ce a plecat poliția la 10-15 minute, a fost telefonat de către Moldovanu Nicolae, care i-a comunicat că a fost stopat de către echipajul de poliție. Moldovanu Nicolae din câte cunoaște el, nu era servit în aceea seară. Echipajul de poliție a venit dinspre sat spre ferma sa. Nu a văzut ca echipajul de poliție să mai stopeze pe alți conducători (f.d. 159);

- *procesul-verbal privind depistarea infracțiunii ori constatarea bănuielii rezonabile privitor la o infracțiune comisă din data de 07 iunie 2021*, în următoarele circumstanțe: la data de 05 iunie 2021 a fost stopat mijlocul de transport de model „MTZ 892” cu numărul de înmatriculare XXXXX, la volanul căruia a fost Moldovanu Nicolae, de la care se simțea miros de alcool i s-a propus să treacă aparatul de tip Drager 6820, rezultatul final fiind 0,52 mg/l, cazul dat a fost înregistrat la IP Cahul (f.d. 3);

- *raport întocmit de către ofițerul de serviciu al SCO al IP Cahul, inspector principal Burduja P. potrivit căruia la data de 05 iunie 2021, ora 22.20 a parvenit înștiințare telefonică de la DZ Sud Bumaghin N., precum că s-a adresat SS al SP al IP Cahul Buneanu Ion care a comunicat că în timpul patrulării în s. Cucoara, r-nul Cahul de către el a fost stopat tractorul de model MTZ-82 cu n/î XXXXX, la volanul căruia se afla Moldovanu Nicolae, a.n. XXXXX, locuitor al s. Chircani, r-nul Cahul, la care în urma testării cu aparatul de tip Drager a fost stabilit 0,52 mg/l alcool în aerul expirat (f.d. 4);*

- *procesul-verbal privind constatarea conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate din 05 iunie 2021 conform căruia Moldovanu Nicolae în cadrul acțiunii de constatare a menționat că „cu aparat de acord 0,52 mg/l, sânge nu doresc să dau am băut 2 pahare de bere spicușor”, careva obiecții nu are, contrasemnătură (f.d. 5);*

- *rezultatul testului alcoolsopic Drager alcotest 8510 RO, pe suport de hârtie test nr. 8465, eliberat la data de 05 iunie 2021, ora 22:09, pe numele cetățeanului Moldovanu Nicolae a.n. 02.01.1978, potrivit căruia a fost stabilită concentrația de alcool de 0,52 mg/l vapori de alcool în aerul liber expirat (f.d. 6);*

- *recipisă potrivit căreia Moldovanu Nicolae a încredințat mijlocul de transport de model MTZ-82 cu n/î XXXXX cetățeanului Boiștean Nicolai din motiv că nu poate conduce că se află în stare de ebrietate produsă de alcool ce depășește gradul maxim stabilit de lege din 05.06.2021 (f.d. 7);*

- *certificat eliberat șefului SP al SSP a IP Cahul al IGP, inspector Marin Dinu dovadă a faptului că este admis la utilizarea mijloacelor de măsurare în procesul de depistare și documentare a cazurilor de depășire a vitezei stabilite și constatarea stării de ebrietate (f.d. 8);*

- *buletin de verificare metrologică nr. 2.3.7.49-2202, seria C311665 eliberat pentru mijlocul de măsurare Analizator a concentrației de etanol Alcotest 6820, valabil până la 09 noiembrie 2021 (f.d. 9);*

- *procesul-verbal de examinare a documentelor ca mijloc material de probă din 09 iunie 2021* potrivit căruia a fost supus examinării procesul-verbal cu privire la constatarea conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate din data de 05.06.2021, întocmit de către organul constatator Dinu Marin, pe numele cet. Moldovanu Nicolae, născut la 02.01.1978, r-nul. Cahul, s. Chircani, care conducea mijlocul de transport „MTZ 892” cu n/î XXXXX și un alt document - actul „Drager” Alcotest 8510, test nr. 2770 pe numele lui Moldovanu Nicolae, născut la 02.01.1978 r-nul Cahul, s. Chircani, din data de 05.06.2021 ora 22:09, în care este indicat că rezultatul examinării este 0,52 mg/l (f.d. 10);

- *ordonanță de recunoaștere și atașare a mijloacelor materiale de probă în cauza penală din 09 iunie 2021* prin care a fost recunoscut și anexat la cauza penală nr. 2021150368 ca documente mijloacele materiale de probă după cum urmează: procesul-verbal privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate din data de 05 iunie 2021 și rezultatul alcooltestului „Drager 8510” nr. 2770 eliberat la 05.06.2021, ora 22:09 pe numele lui Moldovanu Nicolae, a.n. XXXXX, în care este indicat rezultatul examinării 0,52 mg/l (f.d. 11);

- *procesul-verbal de ridicare a unui disc cu înregistrări video*, potrivit căruia de la Marin Dinu, șef al serviciului patrulare al SSP a IP Cahul a fost ridicat un suport electronic cu un fragment video (f.d. 13);

- *procesului-verbal de examinare a obiectului din 11 iunie 2021*, prin care s-a constatat că spre examinare este înaintat un disc de tip „CD-R” pe care este înregistrat un fragment de fișier video. Pe fișierul nr. 1 este testat cu aparatul de tip „Drager” cet. Moldovanu Nicolae rezultatul fiind de 0,52 mg/l concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat (f.d. 15);

- *ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală nr. 2021150368 ca mijloc de probă din 11.06.2021* a unui purtător material de informații de tip „CD-R”, cu un fragment video (f.d. 16);

- *proces-verbal de audiere a bănuțului Moldovanu Nicolae din 09 iunie 2021* în cadrul urmăririi penale, care folosindu-se de dreptul său a refuzat de a face declarații (f.d. 25);

- *cazier contravențional pe numele lui Moldovanu Nicolae*, prin care se constată că ultimul a fost tras la răspundere contravențională pentru comiterea a 2 contravenții (f.d. 31);

- *caracteristica și adevărul* privind componența familiei pe numele lui Moldovanu Nicolae eliberată de Primarul comunei Cucoara (f.d. 41-42);

- *proces-verbal privind corectarea erorilor materiale prin care a fost corectată data din procesul-verbal de audiere a bănuțului și anume din 05 mai 2021 a fost indicată 09 iunie 2021* (f.d. 50);

- *proces-verbal de audiere a învinuțului Moldovanu Nicolae din 15 iunie 2021* în cadrul urmăririi penale, care folosindu-se de dreptul său a refuzat de a face declarații (f.d. 56);

- *informația eliberată de șeful Agenției Servicii Public, SÎT CCA Cahul*, conform Programului Informațional ACCES cet. Moldovanu Nicolae, deține permis de conducere cu nr. 025900176 din 19.02.2002, cu categoria de vehicule admis: A, B valabil (f.d. 115);

- *procesul-verbal al ședinței de judecată* (f.d. 141-142).

În cursul examinării cauzei în ordine de recurs, avocatul Cotea Svetlana a depus cerere prin care a solicitat vizionarea înregistrării video de la f.d. 14, cerere care a fost admisă. CD cu înregistrarea video a fost plasat în calculatorul de pe masa instanței. Pe acest CD a fost

constatat un fișier fondat la 11.06.2021 cu capacitatea de 16479 kb, formatul de înregistrare kmp.mp4 și a fost accesat și vizualizat fișierul în cauză.

Instanța de recurs, analizând și apreciind probele administrate, raportând aceste probe criticilor invocate în cererea de recurs, a acceptat poziția instanței de fond ca fiind una corectă și argumentată, iar probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost cercetate în cadrul judecării cauzei în prima instanță și verificate în instanța de recurs, confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și combat argumentele declarate de partea apărării. Instanța de fond corect a ajuns la concluzia privind vinovăția lui Moldovanu Nicolae în săvârșirea infracțiunii menționate, punând la baza sentinței de condamnare declarațiile martorilor și probele descrise mai sus. Or, prin declarațiile martorilor audiați în prezenta cauză penală, rezultă în mod direct că inculpatul Moldovanu Nicolae a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate cu grad avansat la data 05 iunie 2021, iar partea apărării nu a invocat argumente care ar pune la dubii declarațiile respectivilor martori, inspeciori de poliție, care de fapt au constatat săvârșirea infracțiunii de către inculpat.

Ba mai mult, însuși inculpatul Moldovanu Nicolae nu a înaintat nici o critică declarațiilor martorilor, circumstanțelor reflectate de aceștia în actele de constatare, nu a negat faptul conducerii mijlocului de transport, nici starea de ebrietate constatată de acești agenți constatori, optând să nu depună declarații în cadrul urmăririi penale.

Cât privește argumentele apărării referitoare la procedura de testare, instanța de recurs a reținut că, din materialele administrate și cercetate atât în cadrul instanței de fond, cât și în cadrul instanței de recurs nu au fost constatate careva circumstanțe care ar pune la dubii procedura testării.

Referitor la alegațiile apărării prin care s-a afirmat că din înregistrarea video nu se vede că muștucul a fost desigilat în prezența lui Moldovanu Nicolae, instanța de recurs a considerat că fiind incidente cazului prevederile punctului 13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009 persoana testată alcoolscoptic care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice. În acest caz, persoana testată este însoțită de angajatul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției la cea mai apropiată instituție medicală abilitată, dar nu mai târziu de 2 ore după testarea alcoolscoptică, ceea ce Moldovanu Nicolae nu a întreprins.

Mai mult ca atât, potrivit materialelor dosarului se atestă că inculpatul a fost testat cu alcotestul „Drager 6820 RO” la data de 05 iunie 2021, ora 22:09, iar careva obiecții la rezultatul testării alcooscoptice nu a indicat. Totodată, după ce a fost testat a indicat în procesul-verbal că „cu aparat de acord 0,52 mg/l, sânge nu doresc să dau am băut 2 pahare de bere spicușor” (f.d. 5). De asemenea, potrivit recipisei anexate la materialele cauzei, inculpatul Moldovanu Nicolae, încredințează mijlocul de transport de model „MTZ-892”, cu numărul de înmatriculare XXXXX lui Boiștean Nicolae din motiv că poate conduce, însă se află în stare de ebrietate produsă de alcool ce depășește gradul maxim stabilit de lege (f.d. 7).

Având în vedere cele stabilite la judecarea prezentei cauze în ordine de recurs, instanța a conchis că instanța de fond justificat a concluzionat că totalitatea probelor demonstrează

cert vinovăția inculpatului Moldovanu Nicolae în comiterea infracțiunii de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de recurs este contestată cu recurs în anulare de către **avocatul Cotea Svetlana în interesele condamnatului Moldovanu Nicolae**, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de recurs, în alt complet de judecată.

Pentru a susține cele solicitate prin recursul în anulare declarat, apărătorul afirmă că la caz, cauza penală în privința lui Moldovanu Nicolae a fost examinată de către instanța de recurs într-o singură ședință judiciară, fără participarea inculpatului, care a solicitat stabilirea unui nou termen de judecată la care se poate prezenta, deoarece a fost în imposibilitatea de a se prezenta în fața instanței la data primei ședinței, pe motiv că se afla în deplasare și nu avea posibilitatea de a se prezenta la termenul stabilit de instanța de recurs.

În pofida acestui fapt, instanța de recurs a dispus examinarea recursului declarat în numele inculpatului în lipsa acestuia, pe când în textul deciziei a indicat precum că la judecarea recursului, inculpatul a solicitat admiterea recursului declarat.

Reieșind din cele expuse, se atestă că instanța de recurs nu a stabilit că condamnatul a lipsit motivat de la judecarea propriei cauze penale, dar a decis judecarea cauzei în lipsa acestuia în temeiul altor motive decât cele prevăzute de art. 321 Cod de procedură penală, fiind astfel încălcate, inclusiv dispozițiile art. 6 par. 3 lit. c) CEDO, care stipulează că orice acuzat are dreptul să se apere pe el însuși sau să fie asistat la orice etapă de un apărător ales de el în procesul său.

Consideră că instanța de recurs neîntemeiat a dispus examinarea cauzei penale de învinuire a lui Moldovanu Nicolae în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal în lipsa ultimului, care, deși conform prevederilor art. 16 alin. (2) Cod de procedură penală, se califică ca infracțiune ușoară, la materialele cauzei nu au fost anexate careva date precum că, condamnatul a solicitat judecarea cauzei în lipsa sa, și astfel, instanța de recurs nu a întreprins toate măsurile prescrise la art. 321 Cod de procedură penală, pentru a avea temei de a examina cauza în lipsa acestuia.

De asemenea, în recurs se mai face referire la art. 6 CEDO, care garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal. Acesta include, *inter alia*, nu doar dreptul de a fi prezent, dar și de a asculta și a urmări procesul (a se vedea, Stanlord v. the United Kingdom, hotărâre din 23 februarie 1994. Seria A nr. 2S2-A, § 26; Barberă, Messegue and Jabardo v. Spain, hotărâre din 6 decembrie 1988. Seria A nr. 146. § 78).

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, în baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr.246 din 31.07.2023, care în partea relevantă a art. XI alin. (3¹) a intrat în vigoare 01.09.2023) și ulterior a fost completată prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr.286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023), în conformitate cu care, recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, (*în vigoare până la 01.09.2023, când a intrat în vigoare Legea nr.246 din 31.07.2023, completată prin Legea nr.286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023*), Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, precum și în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Conform art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Totodată, norma prevăzută la art. 456 alin. (1) coroborat cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, reglementează inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Luând în considerare criticile formulate de către partea apărării în recursul în anulare declarat, completul de judecată atestă că, în esență, recurenta consideră că în speța dată, a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, consacrat de către Convenția Europeană a Drepturilor Omului și concretizat prin aceea că instanța de recurs a judecat cauza în privința lui Moldovanu Nicolae, în ordine de recurs, în lipsa celui din urmă, fără a fi întreprinse cerințele prevăzute la art. 321 Cod de procedură penală.

Având drept reper alegerile vizate în coraport cu materialele cauzei, dar și lucrările instanței de recurs, completul de judecată stabilește că la data de 31 martie 2023, inculpatul Moldovanu Nicolae a recepționat citația despre judecarea propriei cauzei penale la Curtea de Apel Cahul, cu indicare datei și orei la care a fost fixată ședința de judecată, și anume: 20 aprilie 2023, ora 15.45 (f.d. 189, 190, vol. I).

Concomitent, tot din materialele cauzei, reiese că inculpatul Moldovanu Nicolae, în ziua ședinței de judecată stabilită supra, la ora 14.35, a solicitat instanței, prin intermediul apelului telefonic, amânarea ședinței de judecată, pe motiv că află în Chișinău și nu reușește să vină la ședința de judecată (f.d. 193, vol. I).

În pofida acestui fapt, ședința de judecată din 20 aprilie 2023 a avut loc cu pronunțarea deciziei instanței de recurs în privința inculpatului Moldovanu Nicolae XXXXX (f.d. 195-210, vol. I).

Pe marginea împrejurărilor statuate, completul de judecată consideră necesar de a face referință la prevederile art. 319 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit cărora *(1) Judecarea cauzei poate avea loc numai dacă părțile sînt legal citate și procedura de citare este îndeplinită. Neînfățișarea părții în instanța de judecată nu împiedică examinarea cauzei dacă în instanță s-a prezentat avocatul ales sau avocatul care acordă asistență juridică garantată de stat, care a luat legătura cu partea reprezentată.*

Potrivit art. 178 alin. (1) Cod de procedură penală, citația se înmânează personal celui citat, care va semna dovada de primire, în situația în care persoana citată nu vrea să primească citația sau, primind-o, nu vrea ori nu poate să semneze dovada de primire, agentul procedural lasă citația celui citat ori, în cazul refuzului de primire, o afișează pe ușa locuinței acestuia, agentul procedural indicând în dovada de îndeplinire a procedurii de citare modalitatea prin care s-a îndeplinit procedura de citare.

Așadar, linia de demarcație între norma prevăzută la art. 319 Cod de procedură penală și cea indicată de către recurentă – art. 321 Cod de procedură penală, constă în refuzul expres al inculpatului de a exercita dreptul său la apărare, care a re drept consecință judecarea cauzei în lipsă, în condițiile art. 321 Cod de procedură penală, pe când art. 319 Cod de procedură penală se referă la caracterul imperativ al prezenței inculpatului în fața instanței de judecată, prin intermediul citării.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs în anulare ține să evidențieze că prevederile art. 319 Cod de procedură penală stabilesc că procesul este viciat dacă la dosar nu există dovada înștiințării efective a părții interesate cu privire la termenul fixat pentru judecată, pentru că numai în acest sens poate fi înțeles dreptul oricărui acuzat de a beneficia de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării sale, nefiind permisă nici o îngădire în exercițiul acestui drept, consacrat de art. 6 paragraf 1 și paragraf 3 din Convenția Europeană.

Mai mult ca atât, CtEDO a constatat că art. 6 al Convenției garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal. Aceasta include nu doar dreptul de a fi prezent, dar și de a asculta și urmări procesul. Or, în cauza *Ziliberberg v. Moldova*, Curtea a reiterat că instanța națională trebuie să informeze acuzatul în prealabil despre ședințele judecătorești ce urmează să aibă loc pentru ca el să se poată prezenta. În lipsa unei atare citări, instanța nu poate desfășura ședința în absența acuzatului, iar dacă acuzatul nu se prezintă el are un drept absolut de a fi reprezentat de avocatul său.

Însă, completul de judecată stabilește din materialele cauzei exemplificate mai sus, că inculpatul Moldovanu Nicolae a fost legal citat și că procedura de citare a fost îndeplinită de către instanța de recurs, ceea ce acordă temei de a constata că în prezenta cauză penală nu a fost stabilit viciul fundamental semnalat de către recurentă, iar din aceste considerente se impune soluția de a declara inadmisibil recursul în anulare de pe rol, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4), art. 453, 456 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Cotea Svetlana în interesele condamnatului Moldovanu Nicolae, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 aprilie 2023, în cauza penală în privința lui **Moldovanu Nicolae XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia